

УКРАЇНА

(19) UA (11) 37117 (13) A

(51) 6 A61B17/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ЕНДОСКОПІЧНОЇ АСПІРАЦІЇ ТА ІРИГАЦІЇ

(21) 2000031634

(22) 22.03.2000

(24) 16.04.2001

(33) UA

(46) 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001 р.

(72) Чайка Андрій Володимирович, Носенко Олена
Миколаївна(73) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
"ЧАЙКА"

(57) Пристрій для ендоскопічної аспірації та іригації, який включає корпус з розташованими усередині аспіраційним та іригаційним каналами з від-

повідними відводами, який відрізняється тим, що додатково обладнаний зйомним прозорим бункером - нагромаджувачем, відбійним фільтром та основою дископодібної форми, твердо закріпленою на аспіраційному відводі корпусу, на якій закріплено зйомно і герметично бункер-нагромаджувач та твердими стійками - відбійний фільтр, розміщений перпендикулярно осі аспіраційного каналу, основа розміщена на відводі аспіраційного каналу так, що утворює нагромаджувальний простір між аспіраційним відводом та стінками бункера - нагромаджувача.

Пристрій відноситься до галузі медицини, зокрема до медичної техніки та може бути використаний в ендоскопічній хірургії та гінекології для іригації, аспірації рідини різної в'язкості, видалення тканинних елементів у вигляді кров'яних згустків, жиру та частин плодового яйця.

Відомий пристрій для аспірації [1. Catalogue. Karl Storz - Endoscope. Gynecology. - 2nd edition. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 10 mm. - Part № 26120 S. - Ascites Suction Tube without valve.], який включає металевий трубчастий корпус, робочий кінець якого закритий та заокруглений і має численні бокові отвори, розташовані в шаховому порядку, протилежний вихідний кінець має штуцер, на який насаджується люер з силіконовою трубкою, поєднаною з апаратом для аспірації. Працює пристрій таким чином: у разі необхідності аспірації під час лапароскопії рідини з черевної порожнини, в останню вводять пристрій через 11-міліметровий троакар, робочий кінець пристрою опускають у рідину та аспірують її, після закінчення аспірації пристрій видаляють з черевної порожнини.

Недоліками відомого пристрою є те, що він: здійснює тільки аспірацію; при необхідності аспірації в'язкої рідини (вмісту муцинозних, дермоїдних кіст і т.п.) та елементів крові аспірує відносно повільно, швидко забивається і потребує періодичного очищення під час операції, що у сукупності подовжує тривалість оперативного втручання; не може бути застосований при ургентних станах при

наявності значної кровотечі в черевну порожнину внаслідок повільної аспірації, неможливості аспірації кров'яних згустків та швидкого забивання тканинними компонентами отворів та просвіту трубчастого корпусу; не може бути використаний для видалення кров'яних згустків та елементів плодового яйця з черевної порожнини.

Відомий пристрій для аспірації [2. Catalogue. Karl Storz - Endoscope. Gynecology. - 2nd edition. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 10 mm. - Part № 28 175 YR. - OLSEN Suction Tube with protection basket, trumpet valve.], який включає металевий трубчастий корпус, робочий кінець якого відкритий і має захисний кошик у вигляді випуклого дрютяного хреста, протилежний вихідний кінець має клапан з кнопкою та штуцер, на який насаджується люер з силіконовою трубкою, з'єднаною з апаратом для аспірації. Працює пристрій таким чином: у разі необхідності аспірації під час лапароскопії рідини з черевної порожнини, в останню вводять пристрій через 11 - міліметровий троакар, робочий кінець пристрою опускають у рідину та аспірують її, після закінчення аспірації пристрій видаляють з черевної порожнини.

Недоліками відомого пристрою є те, що він: здійснює тільки аспірацію; при необхідності аспірації в'язкої рідини (вмісту муцинозних, дермоїдних кіст і т.п.) та крові із згустками, незважаючи на захисний кошик, трубчастий корпус швидко забивається тканинними елементами і потребує пері-

одичного очищення під час операції, що у сукупності подовжує тривалість оперативного втручання; не може бути застосований при ургентних станах при наявності значної кровотечі в черевну порожнину, внаслідок неможливості аспірації великих кров'яних згустків та швидкого забивання трубчастого корпусу тканинними компонентами; не може бути використаний для видалення кров'яних згустків та елементів плодового яйця з черевної порожнини.

Найбільш близьким за технічною суттю до цього пристрою, є відомий пристрій для аспірації та іригації Реддика-Ольсена [3. Catalogue. Karl Storz-Endoscope. Gynecology. - 2nd edition. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 5 mm. - Part № 28175 YJ. - REDDICK-OLSEN Two-way Suction and Irrigation Tube, with central tube for LASER fiber], який включає металевий трубчастий корпус з трьома каналами - для аспірації, для іригації та для лазерного волокна, робочий кінець якого відкритий і має численні, розташовані в шаховому порядку бокові отвори, протилежний вихідний кінець має три відводи зі штуцерами, з яких два бокових відводи - для насадження люєрів з силіконовими аспіраційною та іригаційною трубками, з'єднаних з апаратом для аспірації та іригації, а один центральний відвід - для проведення лазерного волокна. Працює пристрій таким чином: у разі необхідності під час лапароскопії іригації або аспірації рідини з черевної порожнини в останню вводять пристрій через 6-міліметровий троакар, робочий кінець пристрою підводять до зрошуваної поверхні та іригують її або опускають в рідину та аспірують її, після закінчення іригації або аспірації пристрій видаляють з черевної порожнини.

Недоліками відомого пристрою є те, що він не може бути застосований при необхідності аспірації в'язкої рідини (крові, вмісту муцинозних, дермоїдних кіст і т.п.) внаслідок неможливості проходження через малий діаметр аспіраційного каналу; не може бути застосований при ургентних станах при кровотечі в черевній порожнині зі значною крововтратою, внаслідок повільної аспірації, неможливості аспірації кров'яних згустків та швидкого забивання тканинними компонентами; недоцільно використовувати для аспірації великих об'ємів рідини, тому що повільна швидкість аспірації значно подовжує тривалість оперативного втручання; не може бути використаний для видалення кров'яних згустків та елементів плодового яйця з черевної порожнини.

В основу винаходу поставлена задача створення умов для проведення оперативних втручань лапароскопічним доступом при значних кровотечах в черевну порожнину та при видаленні пухлинних та пухлиноподібних кістозних утворень яєчників шляхом створення пристрою у вигляді лапароскопічної трубки, яка включає корпус, аспіраційний та іригаційний канали з відповідними відводами, зйомний бункер-нагромаджувач, дископодібну основу та відбійний фільтр, що забезпечує можливість достатньо швидкої аспірації з черевної порожнини та кістозних утворень рідини будь-яких об'ємів та будь-якої в'язкості незалежно від наявності тканинних компонентів у аспіраті.

Суть винаходу полягає в тому, що пристрій для ендоскопічної аспірації та іригації включає корпус із розташованими всередині аспіраційним та іригаційним каналами з відповідними відводами, постачається зйомним прозорим бункером-нагромаджувачем, відбійним фільтром та основою дископодібної форми, твердо закріпленою на аспіраційному відводі корпусу, на основі закріплено зйомно і герметично бункер-нагромаджувач та твердими стійками - відбійний фільтр, розміщений перпендикулярно осі аспіраційного каналу, основа розміщена на відводі аспіраційного каналу так, що утворює нагромаджувальний простір між аспіраційним відводом та стінками бункера-нагромаджувача.

Новим у пристрої є те, що пристрій додатково постачається зйомним прозорим бункером-нагромаджувачем, відбійним фільтром та основою дископодібної форми, твердо закріпленою на аспіраційному відводі корпусу; на основу закріплено зйомно і герметично бункер-нагромаджувач та твердими стійками - відбійний фільтр, розміщений перпендикулярно осі аспіраційного каналу; основа розміщена на відводі аспіраційного каналу так, що утворює нагромаджувальний простір між аспіраційним відводом та стінками бункера-нагромаджувача.

Наявність аспіраційного та іригаційного каналів в одному пристрої дає змогу проводити аспірацію та іригацію одним інструментом. Додатковий отвір у металевому корпусі збільшує потік аспірованої рідини. Зйомність бункера - нагромаджувача дає можливість швидко очистити останній від накопичених у нагромаджувальному просторі відфільтрованих та відбитих відбійним фільтром великих тканинних фракцій матеріалу, який аспірується з черевної порожнини. Прозорість стакана бункера-нагромаджувача дає можливість здійснювати візуальний контроль за заповненням нагромаджувального простору. Наявність відбійного фільтру забезпечує фільтрацію аспірованої з черевної порожнини матеріалу і не дає змоги забитися аспіраційній силіконовій трубці, що підвищує швидкість аспірації. Випуклість відбійного фільтру та потік аспірованої рідини забезпечують кут падіння відбитих фільтром великих тканинних фракцій матеріалу такий, що фракції осаджуються в нагромаджувальному просторі. Виступ відводу аспіраційного каналу в порожнину стакана бункера-нагромаджувача забезпечує утворення між стінками відводу аспіраційного каналу та стінками стакана бункера - нагромаджувача нагромаджувального простору для складання відфільтрованих та відбитих відбійним фільтром аспірованих великих тканинних фракцій матеріалу з черевної порожнини.

На рисунку представлено загальний вигляд пристрою для ендоскопічної іригації та аспірації.

Пристрій для ендоскопічної іригації та аспірації включає металевий корпус 1 з іригаційним 2 та аспіраційним 3 каналами, боковим відводом іригаційного каналу 4, прямим відводом аспіраційного каналу 5, на корпусі твердо закріплено основу дископодібної форми з різьбою 6, на основі твердо розташовано відбійний фільтр 7 на трьох стойках 8. На основу 6 також нагвинчено гайкою 9 бункер-

нагромаджувач 10, який включає прозорий стакан 11 з відводом бункера - нагромаджувача 12.

Працює пристрій наступним чином. На штуцер бокового відводу 4 іригаційного каналу 2 та штуцер відводу бункера - нагромаджувача 12 насаджуються відповідно іригаційна та аспіраційна силіконові трубки, які поєднуються у свою чергу з апаратом для аспірації та іригації. У випадку необхідності іригації або аспірації під час проведення лапароскопічного хірургічного втручання металевий корпус 1 вводять у черевну порожнину через троакар розмірами 11 мм. У випадку іригації необхідна рідина поступає через іригаційний канал 2 у черевну порожнину. При необхідності аспірації робочий кінець металевого корпусу 1 опускають в рідину та аспірують рідину. Аспірована рідина проходить через аспіраційний канал 3, виходить через прямий відвід аспіраційного каналу 5 в бункер-нагромаджувач 10, ударяється об випуклий відбійний фільтр 7, при цьому рідка фракція проходить через відбійний фільтр 7, відвід бункера-нагромаджувача 12 та поступає через силіконову трубку у водозбірник апарату для аспірації та іригації, а фракція із згустків крові та інших відфільтрованих тканинних компонентів відбивається від фільтра 7 та осаджується в нагромаджувальному просторі, який утворюється між стінками стакана бункера-нагромаджувача 11, стійками фільтра 8, відводом аспіраційного каналу 5 та основою 6. При заповненні нагромаджувального простору пристрій виймають з троакара, відкручують гайку 9 бункера-нагромаджувача 10 від основи 6 металевого корпусу 1 та очищують бункер 10 від тканинних компонентів, блоки з'єднують, пристрій знову придатний для аспірації та іригації.

Приклад 1. Хвора Д. 19 років поступила в клініку з діагнозом: перервана позаматкова вагітність.

Проведена лапароскопія. На операції права маткова труба розширена в ампулярному відділі, синюшого кольору, в черевній порожнині до 750 мл крові із згустками. Виконана правостороння сальпінгостомія, видалення плодового яйця з правої маткової труби. В черевну порожнину через троакар розмірами 11 мм введено пристрій для ендоскопічної аспірації та іригації, яким проведена аспірація плодового яйця з правої маткової труби, крові та кров'яних згустків з черевної порожнини, туалет черевної порожнини та накладання гідро-перитонеуму.

Тривалість операції склала 25 хвилин. Хвора виписана з стаціонару на другу добу у задовільному стані. Шви зняті на п'яту добу. Загоєння троакарних ран було первинним натягом.

Приклад 2. Хвора Л., 35 років поступила в клініку з діагнозом: дермоїдна кіста лівого яєчника.

Проведена лапароскопія. Лівий яєчник представлено кістозним утворенням з вмістом у вигляді жиру та волосся. Яєчник з утворенням захоплено затискачем. Капсула дермоїдної кісти надсичена біполярним коагулятором, після чого усередину кісти було введено металеву трубку пристрою для ендоскопічної аспірації та іригації та аспіровано вміст утворення - жир та волосся. Виконана ліво-стороння цистектомія. Туалет черевної порожнини

та накладання гідро-перитонеуму здійснювали також пристроєм для ендоскопічної аспірації та іригації.

Тривалість операції склала 45 хвилин. Хвора виписана із стаціонару на третю добу у задовільному стані. Шви зняті на п'яту добу. Загоєння троакарних ран було первинним натягом.

Приклад 3. Хвора С., 17 років поступила в клініку для оперативного лікування в плановому порядку з діагнозом: кіста правого яєчника великих розмірів. При дослідженні черевну порожнину заповнювало чутливе при пальпації утворення щільно-еластичної консистенції, дно якого доходило до мечеподібного відростку.

Проведена попередня трансабдомінальна пункція кісти з частковою аспірацією її вмісту в об'ємі до 3 л. Здійснено лапароскопічний доступ. В черевну порожнину через троакар розмірами 11 мм введено пристрій для ендоскопічної аспірації та іригації, металевий корпус якого введено в порожнину утворення та проведена кінцева повна аспірація вмісту кісти в об'ємі до 4 л. Загальний об'єм аспірату вмісту кісти склав 7 л. Виконана цистектомія. Туалет черевної порожнини та накладання гідро-перитонеуму здійснювали також пристроєм для ендоскопічної аспірації та іригації.

Тривалість операції склала 1 годину. Хвора виписана з стаціонару в задовільному стані на п'яту добу зі знятими швами. Загоєння троакарних ран відбулося первинним натягом.

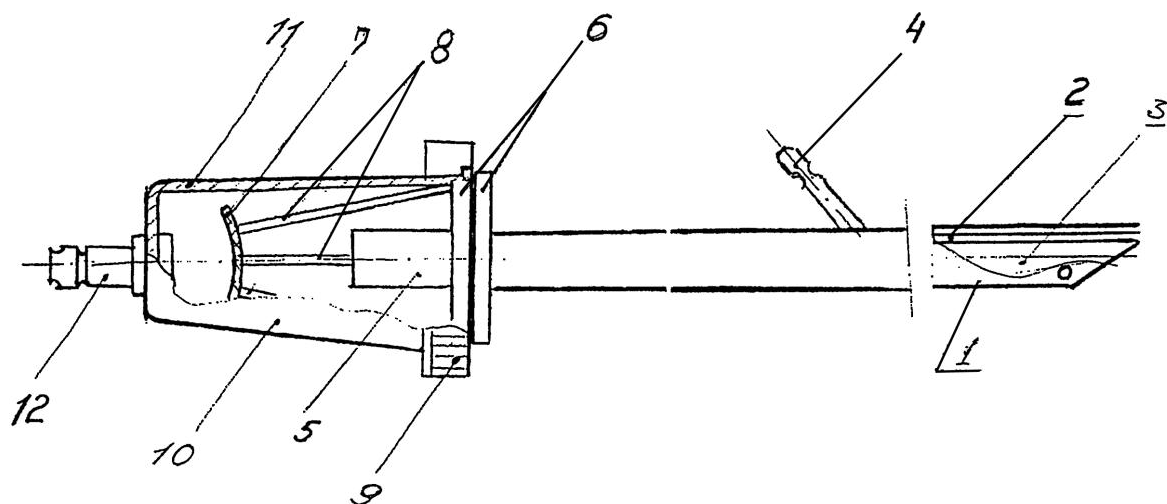
Таким чином, сукупність істотних ознак пристрою для ендоскопічної аспірації та іригації дає змогу достатньо швидкою аспірації з черевної порожнини та кістозних утворень рідини будь-яких об'ємів та будь-якої в'язкості незалежно від наявності тканинних компонентів у аспіраті. Застосування пристрою дає можливість проводити оперативні втручання лапароскопічним доступом при черевних кровотечах та значних крововтратах в черевну порожнину, а також видаляти пухлинні та пухлиноподібні кістозні утворення лапароскопічним доступом з вмістом у вигляді в'язкої рідини, жиру, згустків крові, що у сукупності підвищує ефективність та скорочує час проведення оперативного лікування гінекологічних захворювань шляхом лапароскопії.

Інформаційні джерела

1. Catalogue. Karl Storz -Endoscope. Gynecology. - 2nd edition.. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 10 nun. - Part No. 26120 S. - Ascites Suction Tube without valve.

2. Catalogue. Karl Storz -Endoscope. Gynecology. - 2nd edition. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 10 mm. - Part No. 28 175 YR. - OLSEN Suction Tube with protection basket, trumpet valve.

3. Catalogue. Karl Storz -Endoscope. Gynecology. - 2nd edition. - 1/94. - Part 9. Irrigation and suction. - IS-ACC 7A. - Irrigation and Suction Tubes size 5 mm. - Part No. 28175 YJ. - REDDICK-OLSEN Two-way Suction and Irrigation Tube, with central tube for LASER fiber.

Фіг.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
 Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
 (044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
 Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
 (044) 268-25-22
